

Anlæg af træartsforsøg 1964/65. Ulborg skovdistrikt. Katborg plantage afd. 9.
Bang, C.

Publication date:
1966

Document license:
[Andet](#)

Citation for published version (APA):
Bang, C. (1966). *Anlæg af træartsforsøg 1964/65. Ulborg skovdistrikt. Katborg plantage afd. 9. SFF-Anlægsrapport Nr. 146 - Forsøgsnr. 1014.*

STATENS FORSTLIGE FORSØGSVÆSEN

POSTADRESSE: SPRINGFORBI

TELEFON: BELLEVUE 162

Forsøg nr. 1014

Anlægsrapport nr. 146

Anlæg af træartsforsøg 1964/65

Ulborg skovdistrikt

Katborg plantage afd. 9

C. Bang

Forsøg nr. 1014
Anlægsrapport nr. 146

Anlæg af træartsforsøg 1964/65
Ulborg skovdistrikt
Katborg plantage afd. 9

C. Bang

Til supplerings af de få træartsforsøg her i landet er der i efteråret 1964 og foråret 1965 anlagt et nyt træartsforsøg bestående af 12 gennemgående træarter, udplantet på 13 arealer, 8 i Jylland, 4 på Sjælland og 1 på Lolland, se oversigtskortet side 3.

Formålet med dette nye forsøg er i første række at sammenligne de forskellige træarters vækst i forskellige egne af landet. Såfremt forsøget ved tidspunktet for første udhugning er tilstrækkelig komplet, er det meningen at indlægge faste prøveflader i parcellerne.

Plantematerialet - i videst mulige omfang "standardprovenienser", jfr. DST 1957, side 544 - blev tiltrukket i Egelund planteskole; dog indkøbtes planterne af *Abies grandis* og japansk lærk, samt et mindre parti suppleringsplanter af *Abies nobilis* udefra.

De indgående træarter og provenienser er:

Alm. ædelgran	Viborg F. 329 d
<i>Abies grandis</i>	Comox, Vanc.Isl., B.C.
<i>Abies nobilis</i>	Frijsenborg F. 240 b
Japansk lærk	Boller F. 22
Rødgran	Rye Nørskov F. 300
Sitkagran	Frijsenborg F. 235 c
<i>Pinus contorta</i>	Courtenay, Oyster River, Vanc.Isl., B.C.
Fransk bjergfyr	Ålbæk klitplantage
Douglas	Wedellsborg Kongeskov F. 53 a
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	Langesø F. 64 b
Eg	Zevenaar, Holland
Bøg	Lundsgård F. 128 a

Forsøget indledtes med såning af de første frøpartier i foråret 1960. I perioden 1962-65 henvendte forsøgsvæsenet sig til ialt 40 skovdistrikter med en forespørgsel, om man var interesseret i at påtage sig værtskabet for forsøget. Trods mange positive svar viste det sig umuligt at nå op på de 15 arealer, som man oprindeligt havde budgetteret.

Som følge af kravet om i parcellerne at have mulighed for at indlægge faste prøveflader til produktionsanalyse tilstræbtes en parcelstørrelse på 0.25 ha, således at det enkelte forsøgsareal blev ca. 3 ha. Da det enkelte forsøgsareal kan opfattes

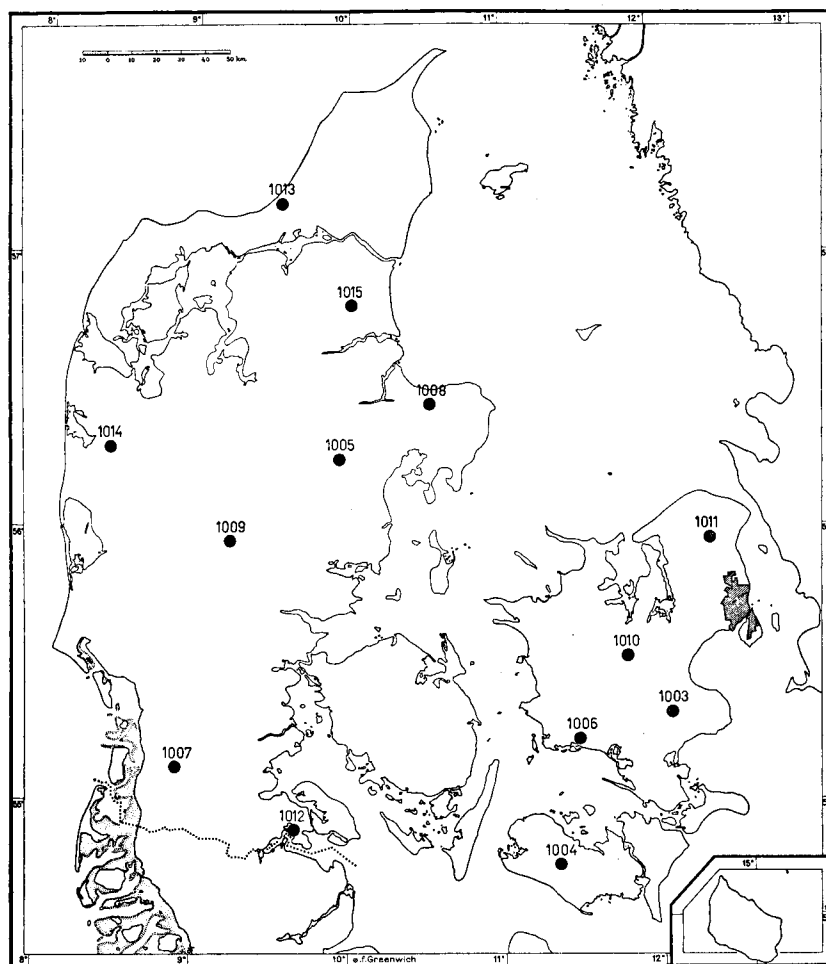
som én blok af forsøget, og der således ingen gentagelsesparceller er i almindelig forstand, må der stilles skærpede krav til arealernes ensartethed i henseende til terræn, jordbund og tidligere benyttelse. Som følge heraf måtte flere af de tilbudte arealer udgå.

Den endelige udvælgelse af arealerne samt den foreløbige parcelindlæggelse foretoges af forstander, dr. E. Holmsgaard.

Planteafstanden er principielt fastsat til 1.3 x 1.3 m for nåletræarterne og 1.3 x 0.65 for løvtræarterne. Disse afstande har i nogle tilfælde måttet ændres efter de lokale forhold - f.eks. en forkultur plantet på en fra 1.3 m afvigende rækkeafstand - dog således at plantetallene pr. ha, henholdsvis ca. 6.000 og ca. 12.000, er bibeholdt.

Parcelfordelingen er i alle forsøg sket ved lodtrækning, dog med den begrænsning, at træarter uden skærm i visse tilfælde er holdt samlede.

Når anlæg og efterbedring har fundet sted, i samarbejde og efter aftale med forsøgsvæsenet, vil værtsdistrikterne have en udstrakt dispositionsfrihed vedrørende arealernes videre behandling; i princippet kun begrænset af, hvad kravet om god skovdyrkning dikterer, se dog under afsnittet "Aftaler med værtsdistriktet" side 5.

Figur 1. Træartsforsøget 1964/65.

De 13 forsøgsarealer er

1003	Bregentved	1010	Skjoldenæsholm
1004	Christianssæde	1011	Stenholt
1005	Frijsenborg	1012	Sønderborg
1006	Holsteinborg	1013	Tranum
1007	Lindet	1014	Ulborg
1008	Løvenholm	1015	Willestrup
1009	Randbøl		

Forsøgsvæsenet henvendte sig til Ulborg skovdistrikt ved cirkulæreskrivelse af 30/11-62 (FFJ nr. 1016-1962). Arealet stilledes til rådighed for forsøget ved distriktets svarskrivelse af 10/12-62 (FFJ nr. 1055-1962). Arealet blev besigtiget og godkendt af dr. E. Holmsgaard den 2/5-63 (målebog nr. 644).

Parcelindlæggelsen og den tilfældige fordeling af træarter til parceller foretoges af distriktet.

Arealet

Arealet var tidligere hede. Det grænser mod nordvest til en bjergfyr/skovfyr-kultur, plantet ca. 1958; parcel 1 (ædelgran) grænser dog til en kultur af hybridlærk, plantet forår 1964. Mod nordøst dannes grænsen af vej, og på den anden side heraf findes en bjergfyr/skovfyr/rødgran-kultur fra forår 1958. Mod sydøst og sydvest støder arealet op til nykultur, plantet forår 1964, bestående af omorika, sitkagran og ædelgran i rækkeforholdet 3:3:3 med ammetræer af rødæl.

Arealets højeste punkt er det nordøstlige hjørne. Herfra falder terrænet svagt og jævnt mod syd. Den største niveauforskel er ca. 2 m. Arealet er meget ensartet, og der er, bortset fra højdeforskellene, ingen væsentlige forskelle mellem parcellerne.

Kulturforberedelse

Fremgangsmåden ved kulturen findes beskrevet i DST 1965/1, side 28-30 (Vagn Johansen: Dansk hedeskovbrug siden 1789). I året før plantning pløjedes arealet uden forudgående behandling af lyngen. Pløjedybden var 40-45 cm, kombineret med grubning i yderligere 15-25 cm's dybde. Der tilførtes Thomasfosfat (ca. 1200 kg/ha), hvorefter arealet knivharvedes og besåedes med énårig lupin (100 kg/ha) og spergel. Umiddelbart før plantning radsåedes flerårig lupin på afstand = planterækkeafstanden 1.5 m. Denne såning, og dermed planterækken, markeredes ved hjælp af små grubbertænder, monteret på sårørene, heraf 2.

Plantning

Tilplantningen udførtes i tiden 27/4-3/5 1965. Plantemåde: skripning efter spade; planteafstand: 1.5 x 1.1 m for nåletræarterne, 1.5 x 0.55 for løvtræarterne. Dato for og vejrlig under plantningen af de enkelte parceller fremgår af tabellen side 6. Tilsynsførende under plantningen var skovfoged Bendix Nielsen, Stråssø skovpart.

Der er indplantet rødelleammer i alle parceller på nær lærkeparcellen og de 2 fyrreparceller.

Kultur-udgift	Pløjning/grubning, knivharvning	kr. 998
	Gødskning, Thomasfosfat, gul lupin, spergel, blå lupin	- 2135
	Plantning, forsøget	- 1652
	Planteværdi, forsøget	- 5272
		<hr/>
		kr. 10057
	Rødelleammerne, plantning	kr. 480
	værdi	- 1370
		<hr/>
		1850
	Ialt	kr. 11907
		<hr/>

Revisioner Den første revision efter plantningen fandt sted 29/9-65 og omfattede arealmåling, måling af planternes højde-tilvækst for 1965 samt opgørelse af planteafgangen med henblik på en eventuel efterbedring. Arbejdet udførtes af forstkand. J. Sjolte Jørgensen og C. Bang. Iagttagelserne indførtes i målebog nr. 1014-1; resultater findes i tabellen side 6.

Aftaler med Distriktet Det regelmæssige tilsyn med forsøget påhviler forsøgsværtsdistriktet væsenet.

Distriktet underretter hurtigst muligt forsøgsvæsenet om eventuelle alvorlige uregelmæssigheder ved forsøget.

Af hensyn til forsøgets karakter er det ikke muligt at hugge juletræer eller klippe pyntegrønt i forsøget.

Under hensyntagen til kravet om almindelig god skovdyrkning træffer distriktet alene bestemmelse om arten og omfanget af skovdyrkningsmæssige foranstaltninger, således afvanding, rensning (mekanisk eller kemisk) af ukrudt og skrup samt bekæmpelse af skadelige insekter og svampe. Undtaget fra denne dispositionsfrihed er efterbedringsarbejder, som kun må foretages i samråd med forsøgsvæsenet.

Forsøgsvæsenet udbeder sig oplysninger om de iværksatte arbejders art, på hvilken måde de er udført, hvad de har kostet og hvilke parceller de har berørt.

Skemaer til brug for disse oplysninger, der indtil videre tilsendes forsøgsvæsenet én gang årligt, er tidligere udsendt og vil fortsat kunne rekvireres.

Vedrørende anlæg af træartsforsøg (forsøg nr. 1014), Ulborg skovdistrikt, 1964/65.

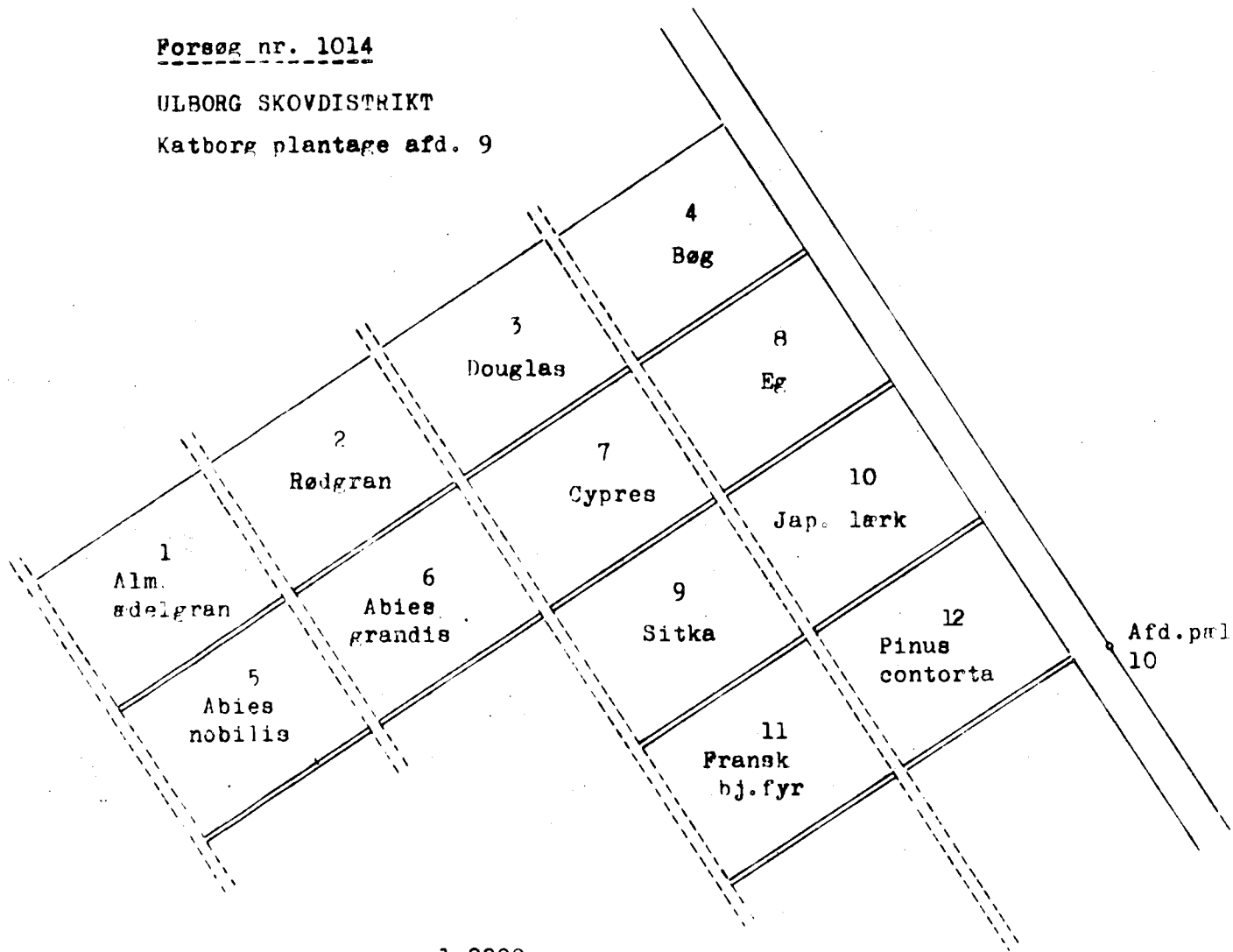
Træart	Parcel nr.	Areal ha	Plantet dato	Vejrlig ved plantning	Plante- alder	Antal planter	Planterne lev. fra	Plante- afgang %
Alm. ædelgran	1	0.286	27/4	Byger	2/2	1685	Egelund 197	0
Abies grandis	6	0.279	30/4	Overskyet	1/2	1670	Danplanex	26.2
Abies nobilis	5	0.286	30/4	Overskyet	1/2	1745	Ålegård	20.5
Japansk lærk	10	0.291	3/5	Overskyet	2/1	1660	Danplanex	2.6
Rødgran	2	0.279	28/4	Sol og blæst	2/2	1615	Egelund 157	0.3
Sitkagran	9	0.290	27/4	Byger	2/2	1740	Egelund 146	0.6
Pinus contorta	12	0.282	3/5	Overskyet	2/0	1620	Egelund 213	1.6
Fransk bjergfyr	11	0.281	1/5	Sol og blæst	2/0	1655	Egelund 212	1.9
Douglas	3	0.281	29/4	Sol	2/1	1590	Egelund 174	6.4
Cypres	7	0.281	28/4	Sol og blæst	2/1	1615	Egelund 169	1.3
Eg	8	0.282	1/5	Sol og blæst	2/0	3550	Egelund 152	0.9
Bøg	4	0.273	29/4	Sol	3/1	3255	Egelund 169	0.8

Nord

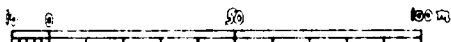
Forsøg nr. 1014

ULBORG SKOVDISTRIKT

Katborg plantage afd. 9

1:2000

ULBORG SKOVDISTRIKT
 og
ATENS URFUGLERESERVAT
 1960

— grænse for skovdistriktet
 " "
 — offentlige
 — private v.

1 km
